

Blad hævde det —, disse Konflikter mellem Sogneraad og Amsraad høre en svunden Tid til. Ja, de hørte hjemme i 70erne og i Begyndelsen af 80erne. Da stode Kampene mellem Bønderne og Gods-ejerne. De ere ved at forsvinde i den senere Tid, det er ganske rigtigt, fordi der i det hele taget er indtraadt en baade politisk og social Tilnærmelse mellem Gaardmandsklassen og Godsejerstanden. Der er ingen Konflikter nu — nej, fordi baade Sogneraadene Flertal og Amsraadene hvile paa den privilegerede Valgret. Men den Dag, De lade den almindelige Valgret komme til Ord i Sogneraadene, men bevare den privilegerede Valgrets Overvægt i Amsraadene, den Dag ville Konflikterne komme mellem Sogneraad og Amsraad ligesom nu mellem Folketing og Landsting. Det Princip, der bliver lagt til Grund for den kommunale Forfatning her i Landet, saaledes som De tænke Dem den gennem det Forligstilbud, her er gjort, det er i Virkeligheden den politiske Forfatning af 1866 overført paa det kommunale Omraade. Sogneraadene komme til at svare til Folketinget, Amsraadene komme til at svare til Landstinget. Sogneraadene ere jo bundne og bastede paa Hænder og Fødder overfor Amsraadene. Det behøver jeg ikke her nærmere at udvikle, de Herrer, af hvilke de allerfleste have mange Aars kommunale Erfaringer bag Dem, kende det alle sammen. De vide, hvordan Sogneraadene paa en Række af vigtige Omraader ere afhængige af Amsraadene.

Den ærede Ordfører erklærede, at hvis dette Forligstilbud var blevet modtaget, hvis det var gaaet igennem til Sejr, saa havde det dog ikke bragt Tilbageskridt paa noget Omraade. Jeg maa her overfor gøre opmærksom paa, at der i dette Forligstilbud foreligger et Tilbageskridt, ogsaa set i Sammenligning ikke blot med de Fremskridt, Regeringsforslaget bød, men med den nuværende Ordning. Punkt 1 i Forligstilbudet, nemlig de to Aars Ophold som Betingelse for Valgret, er et betydeligt Tilbageskridt fra den bestaaende Ordning, hvor der kun kræves et Aar, hvor der i København ikke en Gang kræves Skattebetaling, men kun Skatteansættelse det sidste Aar. Det her foreliggende, hvor man kræver fuldt ud Ophold et helt Aar forud for det Skatteaar, Valget finder Sted, er et betydeligt Tilbageskridt. Valgene ville efter Forslagene finde Sted i Marts Maaned, den sidste Maaned af Skatteaaaret, og forud for det skal gaa et helt Aars

Ophold. Det vil sige, at det bliver omtrent to Aar og for Landets Vedkommende i mange Tilfælde tre Aar, som maa gaa hen, før en ny tilflyttet Mand faar Valgret. Det er jo saaledes, at Flyttedagen paa Landet er 1ste Maj; det er den Dag, de ny tilkommende rykke ind i Indsiederhusene. De maa vente omtrent tre Aar, inden de første Gang kunne komme til at bruge deres kommunale Valgret, selv om Valget maatte indtræde før. Det er altsaa en ganske overordentlig stor Indskrænkning i de nuværende Rettigheder, saa den ærede Ordfører og Venstrepressen have paa ingen Maade Ret i, at der ikke er noget Tilbageskridt. Det er et væsentligt Tilbageskridt, her er tilbuddt, foruden den store principielle Indrømmelse med Hensyn til Amsraadene. Det er et Tilbageskridt, som i særlig Grad vil ramme Arbejderklassen, der jo flytter mere end de fleste andre og ofte af Hensyn til Arbejdslejligheden er nødt til at flytte. Dette Tilbageskridt vil berøve mange Arbejdere den Valgret, som de nu have, og vil i ikke ringe Grad svække Betydningen af det, der er opnaaet — det maa man erkende — gennem denne Vinters Forhandlinger ved, at nu Spørgsmaalet om Tyendets Valgret er afgjort, idet man fra alle Sider har erkendt, at baade gifte Kvinder og Tyende skulle have Valgret. Dette Tilbageskridt, at man i mange Tilfælde kræver tre Aars Ophold som Betingelse, vil i ikke ringe Grad tage tilbage til den ene Side, hvad man synes at give til den anden. Ogsaa Skiftetiden er Maj, saa det berører netop ogsaa Tyendet i høj Grad. Det vilde i adskillige Kommuner ikke blive saa forfærdelig mange Tjenestefolk, der vilde faa Valgret, hvis dette Forligstilbud med Punkt 1 gik igennem.

Jeg skal erkende, at for Københavns og Byernes Vedkommende vil, bortset fra denne væsentlige Indskrænkning i de nuværende Rettigheder, Reformpartiets Forligstilbud alligevel kunne kaldes et Fremskridt. Man kommer bort fra de 1,000 Kr.s Censur i København, man kommer bort fra det økonomiske Toklassevalg i Købstæderne, og da Byerne ikke have Amsraad, ville altsaa disse Fremskridt blive tilbyttede mod dette ene Tilbageskridt med de to Aars Ophold. For Københavns og Købstædernes Vedkommende vil Forligstilbudet altsaa kunne kaldes et Fremskridt, og hvis vi Socialdemokrater, der jo i alt Fald nu have vor Hovedstyrke i København og Købstæderne, saa ganske partigeoistisk paa Sagen, kunde man jo sige